

Veľká epická próza I – naturizmus

1. Charakterizujte **prózu naturizmu**.

5b

2. Charakterizujte hlavné postavy:
Martin Lepiš Madlušovie

6b

Eva

Šimon Jariabek

3. Priblížte dej románovej novely **Tri gaštanové kone**.

6b

4. Nájdite v diele **Tri gaštanové kone** **3 znaky rozprávky**.

3b

1)

2)

3)

5. Na základe ukážky vysvetlite **vzťah Jána Zápotočného a Petra ku koňom**.

4b

Jano a kone

Peter a kone

Nevedel som si poradiť s návalom citov v sebe. No sotva by si vedel poradiť ktokoľvek z ľudí na svete. Bolo to ťažké, nekonečné trýznenie. Najhoršie je, keď sa v takomto položení cíti človek všetkými opustený. Nemal som tam skutočného, opravdivého priateľa. Možno, že sa vám bude zdať nepriliehavé, že v najkrušnejšej chvíli spomenul som si nie na niekoho z ľudí, ale na svojho gaštanového tátošika, na svojho jediného verného druha. Videl som aj cez tmú, ako ma hľadá očami, ako by si rád pritisol svoju teplú šiju na moju doráňanú hrud' a utíšil mi v hĺbke rozbúrené srdce. Ako priťahovaný jeho očami, pobral som sa rovno z pavlače za ním. A vtom, naozaj na neuverenie, počul som zaerdžať koňa v blízkosti. Zbehol som dolu schodmi do dvora, a tu sa erdžanie zopakovalo. No teraz som už jasne rozoznal, že vychodilo zo Zápotočného stajne. Hádam sa len neodtrhol môj gaštanový a hľadajúci ma, nezablúdl medzi Janove kone? Ani som dlho neuvažoval, pobral som sa za hlasom.

Dvere na stajni boli otvorené a na stene visel lampáš. V úchytku som prebehol pohľadom po chrbtoch a hlavách zvierat. Ale nie, nebol medzi nimi môj tátošík. No jednako vošiel som dnu, ale už prvým krokom vyvolal som medzi zvieratami zmätok. Môžbyť, že sa im zdalo, že je to Zápotočný, lebo keď som sa im prihovril, utíšili sa. To s ním tak vchodil strach všade, kde vstúpil.

Vedel som, že sú to kone planiny, čo kopú a hryzú, ale skúsil som prejsť pomedzi ne. Len jeden sa odhodil a vrazil do kola. Ostatné znášali moju prítomnosť bez bojovnosti. Napokon našiel som tam aj toho domláteného v Okružinách. Jedno oko mal vytečené a veľkú jazvu na papuli. Po bedrách a chrbte mal šľahy a chvela sa mu srst'.

Keď som mu pozrel na uši, hneď som poznal, že je to ten, čo ho prepašoval z Poľska. Iste ho preto tak dokaličil, že bol jedným z našich troch gaštanových koní. Dobil ho tak neľútostne z nenávisti k tej trojke, ktorá bola znakom nášho stretnutia s Magdalénou.

Tľapol som ho, neboráka, po stehne a pobral som sa von. Nenachodil som nikde pokoj. Obava o Magdalénu hnala ma z miesta na miesto. Hoci som veril, že mi život chce pomôcť a pomôže, lebo je spravodlivý a mocný, trápilo ma, čo bude ďalej, keď Magdaléna zostane žiť. Kde je východisko z tej preukrutne zmotanej spleti, kde sa končí reťaz prekážok a trápenia?

6. Vypíšte **synonymum** k nasledujúcim slovám z úryvku:

6b

- a) trýznenie
- b) opravdivý
- c) doráňaný
- d) zmätok
- e) neľútostne
- f) neborák

Σ30b